

25. 2. 2021

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Co je to WHITE-WASH REPORT aneb zpráva o poskytnutí finanční asistence

Již řadu let umožňuje zákon o obchodních korporacích (dále jen „z.o.k.“) obchodním korporacím poskytování tzv. finanční asistence. Tu přitom koncipuje poměrně široce.

Ustanovení § 41 z.o.k. považuje za finanční asistenci jakékoli (i) poskytnutí zálohy, půjčky nebo úvěru obchodní korporací pro účely získání podílů v této korporaci nebo (ii) poskytnutí zajištění obchodní korporací pro tyto účely.

V obou případech je předpokladem poskytnutí finanční asistence

- zpracování zprávy o poskytnutí finanční asistence (v praxi běžné označované jako „white-wash report“, dále jen „zpráva“),
- schválení zprávy valnou hromadou obchodní společnosti nebo členskou schůzí družstva a
- založení zprávy do sbírky listin.

Na co si mají dát členové statutárních orgánů obchodních korporací při vyhotovení zprávy pozor, stručně představuje tento článek.

Dle § 159 odst. 1 občanského zákoníku jsou členové volených orgánů právnických osob (tedy i statutárních orgánů obchodních korporací) povinni jednat při výkonu funkce s tzv. péčí řádného hospodáře. Tou se rozumí výkon funkce s nezbytnou loajalitou a s potřebnými znalostmi a pečlivostí. Uvedené v praxi znamená, že **členové statutárních orgánů jsou povinni při výkonu funkce**

- **postupovat tak, jak by ve srovnatelné situaci postupoval srovnatelný člen statutárního orgánu srovnatelné obchodní korporace, a**
- **být schopni rozpoznat, zda členovi pro výkon funkce stačí jeho vlastní schopnosti anebo zda je nutné obrátit se na odborníka.**

Porušení této povinnosti zakládá oprávnění obchodní korporace domáhat se po členovi statutárního orgánu náhrady újmy, která jí porušením povinnosti člena statutárního orgánu jednat s péčí řádného hospodáře vznikla (dále jen „žaloba na náhradu újmy“). Může však mít i implikace v trestněprávní rovině.

Povinnost jednat s péčí řádného hospodáře se přitom na členy statutárních orgánů vztahuje i tehdy, má-li obchodní korporace poskytnout finanční asistenci.

Dodržení povinnosti se v tomto případě může jevit jako na první pohled snadné a koncepce poskytování finanční asistence jako pro členy statutárních orgánů výhodná. Poskytnutí finanční asistence schvaluje jiný orgán obchodní korporace - valná hromada nebo členská schůze. **Opak je však pravdou. Finanční asistence je poskytována na základě zprávy zpracované a předložené statutárním orgánem v rámci výkonu funkce.** Zpráva tedy musí být zpracována a předložena v souladu s péčí řádného hospodáře. Dodržení této povinnosti lze přitom vzhledem k listinné a souhrnné podobě zprávy lehce přezkoumat. Zpráva totiž musí obsahovat nejen zákonem stanovené náležitosti, ale z podstaty věci by z ní měly být patrné i další skutečnosti jako např.

stanovení vhodné metodologie a východisek, provedení přiměřené analýzy, její vyhodnocení a vyvození odpovídajících závěrů.

Přezkum správnosti a zákonnosti zprávy (a potažmo i celého postupu statutárního orgánu při zpracování zprávy a poskytování finanční asistence) je tak poměrně snadný jak pro třetí osoby, tak pro soud v případě podání žaloby na náhradu újmy. To může být pro členy statutárních orgánů rizikové. Snadná přezkoumatelnost zprávy přesně adresuje obvyklý „neuralgický bod“ žalob na náhradu újmy, kterým v praxi bývá obtížná prokazatelnost příčinné souvislosti mezi porušením povinnosti a vznikem újmy. Výsledky případného soudního řízení samozřejmě nelze předjímat. **Chybně, nepřesně či dokonce vůbec (!) nezpracovaná zpráva však může ke konstatování příčinné souvislosti významně přispět.** Nevhodně zpracovaná zpráva může ve výsledku přispět k tomu, že poskytnutá finanční asistence bude shledána relativně neplatnou nebo relativně neúčinnou, což povede k podání žaloby na náhradu újmy. Porušení povinností v souvislosti s poskytováním finanční asistence navíc může mít implikace i v trestněprávní rovině. Může totiž vést až k naplnění skutkové podstaty trestných činů porušení povinnosti při správě cizího majetku, poškozování věřitele, zvýhodňování věřitele anebo trestného činu způsobení úpadku.

Vyhotovení zprávy a důkladnému splnění všech zákonných náležitostí zprávy je proto třeba věnovat náležitou pozornost.

Náležitosti zprávy ve vztahu k jednotlivým typům obchodních korporací stanoví § 200 ZOK[1], § 311 ZOK[2] a § 608 ZOK[3].

Z nich vyplývá, že zpráva a následné poskytnutí finanční asistence musí být založeny na komplexní analýze celé situace. Tato musí (v závislosti na to, zda se jedná o s.r.o., a.s. nebo družstvo) ve vztahu k finanční asistenci vedle věcného zdůvodnění poskytnutí finanční asistence zahrnovat mimo jiné analýzu

- výhod a rizik, které z jejího poskytnutí pro obchodní korporaci/družstvo plynou;
- podmínek jejího poskytnutí;
- odůvodnění, proč její poskytnutí není v konfliktu se zájmem s.r.o./družstva, resp. v zájmu a.s.;
- splnění případných dalších předpokladů pro poskytnutí finanční asistence stanovených ve společenské smlouvě, stanovách nebo zakladatelské listině obchodní korporace;
- zda je finanční asistence poskytována za spravedlivých podmínek trhu, zejména pokud jde o úročení;
- zda by poskytnutí finanční asistence mohlo způsobit obchodní korporaci úpadek dle zvláštního právního předpisu - insolvenčního zákona;
- v případě poskytnutí finanční asistence v akciových společnostech též informace o
 - ceně, za kterou příjemce finanční asistence získá akcie; a
 - prošetření finanční způsobilosti osoby, které je finanční asistence poskytována.[4]

Zákon tak u zpracování zprávy klade na členy statutárních orgánů poměrně vysoké požadavky na jejich schopnost analýzy i na jejich schopnosti rozpoznat, zda na zpracování zprávy a s tím související analýzu dostačují sami anebo zda je již vyžadována pomoc odborníka.

Na to, jak mají členové statutárního orgánu při zpracování zprávy postupovat tak, aby povinnost jednat s péčí řádného hospodáře neporušili, neexistuje univerzální návod. Vždy je třeba zohlednit okolnosti konkrétního případu, v němž má být finanční asistence poskytnuta.

V obecné rovině však lze doporučit, aby

- zpráva přiměřeně analyzovala jak rámec, v němž má být finanční asistence poskytována, tak její alternativy a úvahy, kterými se statutární orgán při sestavování zprávy řídil;
- rozsah a míra podrobnosti zprávy, její analýzy a odůvodnění závěrů byly přiměřené a odůvodnitelné vzhledem k okolnostem daného případu;

(Lze např. očekávat, že v případě „drobné“ finanční asistence nebude nutné provádět komplexní vyčerpávající analýzy jako by tomu bylo například v případě zatížení obchodní korporace, resp. jejího kapitálu na několik desítek let. Dále též má-li obchodní korporace např. určité konkrétní krátkodobé, střednědobé, dlouhodobé cíle nebo strategie, měla by zpráva obsahovat též analýzu slučitelnosti poskytnutí finanční asistence s těmito cíli či strategiemi.)

- ze zprávy bylo seznatelné, že členové statutárního orgánu postupují tak, jak by ve srovnatelné situaci za srovnatelných podmínek postupoval srovnatelný člen statutárního orgánu srovnatelné obchodní korporace;
- zpráva zahrnovala výčet podkladů, ze kterých statutární orgán při zpracování zprávy vycházel, případně návrh smlouvy, na jejímž základě by mělo k poskytnutí finanční asistence dojít, je-li to možné s ohledem na ochranu obchodního tajemství; a
- v případě výhrad některého z členů kolektivního statutárního orgánu jejich výslovné uvedené do textu zprávy.

Povinnost jednat s péčí řádného hospodáře platí i tehdy, má-li obchodní korporace vícečlenný statutární orgán, jehož členové mají dílčí specializace v rámci obchodního vedení, a zpracování zprávy byl pověřen konkrétní člen statutárního orgánu.

I v takovém případě přísluší ostatním členům statutárního orgánu, kteří uvedenou dílčí specializací nebo kvalifikací nedisponují, resp. zpracováním zprávy pověřeni nebyli, **obecná povinnost dohledu** nad zpracováním zprávy. Jsou tak povinni dohlížet, zda pověřený člen postupuje tak, jak by v dané situaci postupoval srovnatelný člen statutárního orgánu srovnatelné obchodní korporace se srovnatelnou kvalifikací. Této povinnosti se ostatní členové statutárního orgánu nemohou zprostit. Její porušení (tj. absence nebo pouze nedostatečný dohled) by pak opět představoval porušení péče řádného hospodáře a může vést k následkům uvedeným výše (tj. především k podání žaloby na náhradu újmy).

Mgr. Sylva Slezáková

[Z/C/H Legal v.o.s., advokátní kancelář](#)

Národní 973/41
110 00 Praha 1

Tel.: +420 225 020 500

Fax: +420 225 020 555
e-mail: office@zchlegal.cz

[1] náležitosti zprávy pro společnosti s ručením omezeným

[2] náležitosti zprávy pro akciové společnosti

[3] náležitosti zprávy pro družstva.

[4] Upozorňujeme, že má-li být finanční asistence poskytnuta člena představenstva (od 01.01.2021 též členovi správní rady), osobě společnost ovládající, člena jejího statutárního orgánu nebo osobě, která jedná se společností nebo s kteroukoli z výše uvedených osob ve shodě, nebo osobě, která jedná vlastním jménem, ale na účet výše uvedených osob, je povinen zprávu přezkoumat na společnosti a těchto osobách obecně uznávaný nezávislý odborník určený dozorčí radou; v písemné zprávě je povinen mj. zhodnotit správnost písemné zprávy představenstva (správní rady) a výslovně se vyjádřit k tomu, zda poskytnutí finanční asistence není v rozporu se zájmy společnosti.

© EPRAVO.CZ - Sbírnka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporáční autonomie](#)
- [Zákon Lugovéhoho: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)